

SISZÁN TÖL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 kor.
Negyedévre ..... 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfélszáz
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XVIII. évfolyam 265. szám.

Nagy-Várad. Csütörtök, 1912. november 21.

Háboru és tőzsde anket.

(K. Ö.) A tőzsdék szeretik a háborút, mely alkalmul szolgál a legféltetlenebb spekulációra. Nálunk az értéktőzsdén rémitő pusztítást vitt véghez a spekuláció, persze olyformán, hogy a hivatásos spekulánsok nem hagyták ott a fogukat. A tőzsde körén kívül álló körök azonban elvéreztek. A gabonatózsdén ugy alakult a helyzet, hogy a háborus árfolyamok kerültek napvilágra és annyi gabonaneműt vásároltak össze, amennyit a háborus felek négy esztendő alatt sem tudnak elfogyasztani. Ezzel az összevásárolt mennyiséggel amugysem lehetne a kiéhezett gyomrot jóllaktatni, mivel az csak papirosbuza. Legfuresábban alakult ki a helyzet a zabnál. A zab árát egy pár nap alatt négy és fél koronával verték fel. A zabring győzött és a zsákmányt készült beseperni. Igen ám, ha lehetett volna. A tőzsde tanácsa azonban, bizonyára, mert a tőzsdetanácsosok is érdekelve voltak, azt mondta, nem lehet a tőzsdén ily tulzásokot tőrni és a győztes félnek nem ítélte meg az elért leszámoló árfolyamot. És hogy a győztest még jobban gyengítse, moratoriumot adott a vesztes félnek a differenciák kiegyenlítésére. Bezeg nem így cselekedett volna, ha a tanács előtt kedves elemek győztek volna.

Nodehát ezek elmúlt dolgok, melyeket csak azért említünk fel, mivel a zabring győzelme vetette fel először a tőzsde vezetőségében a tőzsdereform eszméjét. Annyira megijedtek a „betörésen,” hogy készek lettek volna azonnal megreformálni a tőzsdét. Hogyan, hogyan nem történt a dolog, nem tudjuk, csak le kell szegeznünk azt a tényt,

hogy a tőzsdereform éveken át sürgetett kérdését váratlanul napirendre tűzette a kormány. Ugyanis ma az igazságügyi miniszteriumban ankétet tartottak, mely a tőzsdereformról szóló törvényjavaslatot vette tárgyalás alá.

A tárgyalás menetére világított a tőzsde elnökének, Horváth Elemérnek egy nyilatkozata. A nyilatkozat két említésre méltó dolgot tartalmaz. Az első az, hogy a tőzsde elnöke szerint arra gondolni sem lehet, hogy a tőzsdét oly alakban megreformáljuk, mint azt az osztrákok a gabonahatáridőüzlet eltörlésével megcselekedték. Ha az a hivatalos tőzsdének is a véleménye, akkor kár a mai ankétért. Az osztrákok a németek példáján felbuzdulva a fedezetlen határidőüzletet eltörlték. Már pedig ezt mi is akarjuk. Igaz, hogy a börzejáték technikája annyira összekuszálta a fedezetlen és fedezett határidő lebonyolításának a módját, hogy bajos lenne meghatározni, hogy mi is az a fedezetlen határidőüzlet.

A spekuláció talán ebben biza-kodik. Elejét vesszük azonban mindenféle kombinációnak, mikor hangoztatjuk, hogy a tőzsdei határidőüzleteknek azt a fajtáját kell megtiltani, mely nem létező mennyiségekkel dolgozik.

Akár veszek, akár eladok, az üzletet létező és kimutatható mennyiséggel fedezni kell. Ha a reform egyebet se csinálna, mint a fentebbi két mondatot törvénybe iktatná, lehetetlenné tenné, hogy a budapesti tőzsdén 150—200 millió mm. búzát adjanak el és vegyenek, mikor az országban 40—50 millió mm. terem.

Érdekes lenne kikutatni, hogy a háboru alatt mennyi zabot vettek a

budapesti börzén? Ezek a nem létező mennyiségek képezik alapját a fedezetlen határidőüzletnek és a vad tőzsdei spekulációt, mely a termelő és a tisztességes gabonakereskedelem érdekeit veszélyezteti.

A tőzsde elnöke továbbá ugy nyilatkozott, hogy a tőzsdetanács a maga hatáskörében mindent megtesz a játékszenvedély korlátozására. Szépen megteszi. Láttuk a zabringnél és láttuk annak idején, midőn a győztes zabring vezére kijelentette, hogy leleplezi a tőzsdét, ha nem állapítja meg a győztesek részére az elért differenciát. És a tőzsde tanácsa — szépen sorsára bizta az áldozatokat.

Egyet azonban mégis ígért a tőzsde tanácsa. Az ügynöki intézmény rendezését. Szegény ügynökök. Lesznek tehát ismét jogosított ügynökök és talán kauciót is kell nekik letenniök. Nem értjük azonban, hogy ez mennyiben lesz képes a spekuláció kinövéseit lehetetlenné tenni, ha meghagyjuk a fedezetlen határidőüzletet, mint törvényes üzletformát.

A tőzsde ugy szereti feltüntetni a dolgot, mintha az osztrákok irigykednének ránk, hogy a fedezetlen határidőüzlet birtokában boldogság árad ez országra. Ez hamis beállítása a tényeknek. Az osztrák spekulánsok visszasírják a fedezetlen határidőüzletet, hogy csak ugy, mint a budapesti spekulánsok játékszenvedélyüket kielégíthessék, hogy törvénytelen haszonhoz jussanak hozzá. Ez az egész, a többi mind a gyengék megtévesztése.

Kiváncsian várjuk tehát, mi lesz a tőzsdereformmal?

Szőnyeg, függöny és arany- **Haas Fülöp és Fia cég**
himzések óriási választékban **Rimanóczy-palota.**

Perzsa és smyrna szőnyegek nagy mennyiségben és olcsó árban kaphatók.

A szerb bonyodalom.

A helyzet nyugodtabb.

A tegnapi riasztó hírek után ma megnyugtatóbb hírek jöttek a szerb bonyodalomról.

A magyar delegációban a külügyminiszter helyettese kijelentette, hogy Pasic a szerb miniszterelnök kész módot nyújtani arra, hogy monarchiánk külügyi vezetősége közvetlen érintkezésbe lépjen prizreni konzulunkkal Prohászka Oszkárrel. Arról még nem árult el semmit, hogy mi történt monarchiánk konzulával, — de a szerb miniszterelnöknek ez az intézkedése már kedvezőbb színben tünteti fel a helyzetet s reményt nyújt arra, hogy békésen intézhessen el monarchiánk a veszedelemmel fenyegető konfliktust.

A monarchia delegátusa.

Belgrád, november 20.

A prizrendi osztrák és magyar konzul dolgában beállott konfliktust békésen fogják megoldani. Ugron követnek rendkívül energikus föllépése következtében a szerb kormány utasította a katonai hatóságokat, hogy az osztrák és magyar kormány által Prizrendre küldött speciális delegátus elé ne hársanak nehézségeket. Most már lehetséges lesz, hogy Prohászka ügyébe teljes világosságot hozzanak.

Haladék hosszú időre.

Belgrád, november 20.

Az adriai kikötőben támadt konfliktus elintézését Pasic válasza következtében határozatlan időre elhalasztották. Pasic válaszában a legalkalmasabb időpontnak azt az időt mondja, amikor már tisztában lesznek a szerb-török háboru végleges eredményével. Ez az időpont tehát csak a békekötés után fog bekövetkezni és az adriai kikötő kérdését a békekötés és a béke ratifikálása között fogják rendezni.

Ugron követ újabb lépése.

Bécs, nov. 20.

Ugron István követ a Prohászka-ügyben újabb lépéseket tett Pasicnál. Ezeknek az újabb lépéseknek nincs ultimátum karakterük, mert a válasz megadására nem szabnak határidőt. Jól értesült körök a helyzetet valamivel kedvezőbben ítélik meg, mert különösen a konzul dolgában az összes hatalmak teljesen jogosultnak ismerik el Ausztria és Magyarország álláspontját.

Készülődés Belgrádban.

Belgrád, nov. 20.

Nagy feltűnést kelt a városban, hogy azokat az ujoncokat, akiket a balkáni háboru kitörésekor mint alkalmatlanokat elbocsátottak, most sorozásra újra behívták.

Tegnap és ma egész nap folyt a Duna-divízióhoz tartozó ujoncok sorozása.

Románia a monarchia mellett.

Páris, nov. 20.

A „Temps” belgrádi levelezője jó forrásból állítólag azt az értesítést kapta, hogy a román követ is értesítette Pasic miniszterelnököt, hogy a román kormány teljesen esatlakozik Ausztria és Magyarország álláspontjához.

A többi konzul is.

Róma, nov. 20.

A „Tribuna” Zimonyból érkezett híradások alapján jelenti, hogy az európai hatalmak képviselői közt nagy az elégedetlenség a szerbek által megszállt területeken. A konzuloknak nem engednek meg sem siffrizott, sem írásbeli jelentéseket tenni kormányaiknak, mert a szerb kormánynál nincsenek akkreditálva. Így hát nem csak a mi, de a többi hatalmak konzulaival is követnek el atrocitásokat a szerbek.

Vizsgálat Prohászka ügyében.

Bécs, nov. 20.

Edl Tivadar belgrádi konzul ma Üskübbe utazott, hogy Prohászka konzul dolgában a vizsgálatot megtartsa.

A BALKÁNI HÁBORU.

A harcterről érkező hírek szerint a törökök újabb győzelmet arattak a bolgárokon.

Különben úgy látszik, hogy a balkáni szövetségesek is óhajtják a békét, mert ki vannak teljesen merülve. Összes csapataikat, amelyek felett rendelkeztek, mind a harcba vitték s ha a török bírná még újabb csapatokkal, nagyon könnyen újabb fordulat állhat be.

Jó is, hogy mielőbb létrejöjjön a béke, mert még egymás között vesznek össze a szövetségesek. Szalonikinél már ultimátummal fenyegetődzött a bolgár a göröggel szemben.

A háboruról szóló tudósításaink a következők:

Gyűjtenek az oroszok.

Pétervár, nov. 20.

A cár megengedte a pétervári szláv jótekonysági egyesületnek, hogy gyűjtést indíson megsebesült és árvaságra jutott ortodox szlávok és szövetségesek javára.

A Vörös-Kereszt a harctéren.

Belgrád, nov. 20.

Az olasz Vörös-Kereszt kirendeltsége 9 orvossal és 30 ápolóval és ápolónővel ideérkezett. A kirendeltség három wagon kószert hozott magával. Miután fekete himlőmegbetegedések fordultak elő, elrendelték a sebesültek és az ápolószemélyzet beoltását.

Az osztrák-magyar államvasutttársaság a szerb Vörös-Kereszt egyletnek 1000 dinárt adományozott. Tegnap este Belgrádba 330 sebesült érkezett. A belgrádi kórházakból nagyszámu könnyű sebesülteket gyógyultan csapataikhoz küldtek vissza.

Ujabb török győzelem.

Konstantinápoly, nov. 20.

Tegnap reggel a bolgárok erős támadást intéztek a törökök jobb és bal szárnya ellen, de a törökök fényesen visszaverték őket. Egy bolgár dandár, amelyet a törökök Kücsükesekmedzse mellett elváltak, hasztalanul igyekezett a törökök tüzelése közben a Derkosz mellett levő Kalikrácia felé visszavonulni. A dandár majdnem egészen elpusztult. Ma reggel is élénk tűzérési harc volt s a törökök offenzívába mentek át. A bolgárok balszárnyát visszaverték és azután az éj beálltával visszahúzódtak. A törökök remélik, hogy e gy hét múlva már az egész vonalon megkezdhetik az offenzívát.

A megsebesült fővezér.

Konstantinápoly, nov. 20.

Mahmud Muktár állapota kissé javult s annak ellenére, hogy 39 fok láza van, remélik, hogy egészsége egy hónap alatt helyre áll.

A lábában levő golyót kivették. A parancsnoki állásban utódjául Cserkesz Abur basát nevezték ki. Megsebesülésének körülményeiről a következőket jelentik: A basa hétfőn három vezérkari tiszttel megtekintette az előőrsök állásait. A sötétségben a bolgár előőrsök husz méter távolságból rálőttek a basára és környezetére. A tisztek azt hitték, hogy török katonák lőttek s oda kiállottak:

— Ne lőjjetek, — ez a mi tábornokunk.

A következő pillanatban az összes lovak összerogytak és az összes tisztek megsebesültek. Mahmud Muktár basát egy katona hátán vitte ki a tűzvonalból.

A bolgárok és görögök.

London, nov. 20.

A Timesnek jelentik Szalonikiból: A bolgár és a görög hadsereg közt a helyzet feszült. A görögök csak november 7-én kezdték el komolyan előrenyomulásukat, november 8-án délután öt órakor két görög tiszt és tíz katona bement Szalonikiba, a hadsereg zöme csak november 9-én délután két óráig Szaloniki közelében Ajvali mellett a törökök ellen harcoltak. Kilenedikén délután parlamentert küldtek a városba, amelynek megadását követelték és csak ekkor tudták meg, hogy a görögök a várost már megszállták, sőt a bolgárokat be sem akarták eresztetni, úgy, hogy a bolgár trónörökös és testvére az éjjelt az ajval mellett levő hid alatt volt kénytelen tölteni. Erre a bolgárok ultimátumot küldtek a görögöknek, amelyben azzal fenyegetőztek,

N a g y v á r a d i

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

fűszer-, esemege-bor és gyarmatárukban

Telefon 769. sz.

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Rákóczi-ut. 6 szám alatt az Orsolya-zárda épületében

Telefon 769. sz.

hogy erővel fognak a városba behatolni. A görögök engedni voltak kénytelenek és a bolgárok a szerb kontingens huszonnégy órával a görög király bevonulása után be-mehettek Szalonikiba. Sok torzsalkodás van a Zsófia mecsét miatt, amelyben a bolgárok csapataikat akarták elhelyezni és kétszer voltak kénytelenek onnan a görögöket ki-kergetni. A görögök itt is engedni voltak kénytelenek.

Durazzó ellenáll.

Durazzó, nov. 20.

A montenegróiak Alesszióból Durazzó felé nyomulnak előre. A durazzói mohamedánok hétfőn este megesküdtek, hogy a montenegróiak előnyomulásának ellen fog-nak állni. Ugyanily esküt tettek a katho-likus hegyi törzsek is, akik nem akarják tűrni sem a montenegróiak, sem a szerbek uralmát.

A szerbek Meduában.

Belgrád, nov. 20.

A szerbek egy alezredes vezetésével ma bevonultak Meduába. Az albánok lelkesedve fogadták a szerbeket.

Fegyverszünet.

Szófia, nov. 20.

A bolgár kormány még nem intézkedett a törökök fegyverszüneti dolgában. A dön-tésig azonban parancsot adtak a csatald-zsai csapatoknak, hogy tartsák meg pozi-cióikat, de az ellenségeskedést szüntes-sék meg.

Nazim pasa jelentése.

Konstantinápoly, nov. 20.

Nazim pasa főparancsnok ma a kö-vetkező táviratot intézte a nagyvezérhez:

A tüzharc tovább tart, de gyöngébb mértékben, mint tegnap. A bolgár gyalog-ságot is, mely néhány ponton elő akart nyomulni, az egész vonalon visszaverték.

Törökország a háboru mellett.

Konstantinápoly, nov. 20.

A minisztertanács a hadügyminiszter meggyőző jelentése alapján elhatározta, hogy a háborút a legnagyobb eréllyel tovább folytatja.

Fegyverszünet Montenegro és Törökország között.

London, nov. 20.

A legjobb forrásból hire jár, hogy Törökország és Montenegro közt küszöbön áll a fegyverszünet, amelynek a megkötése már csak órák kérdése.

A német kormány nyilatkozata

Berlin, nov. 20.

Több német lap azt írta, hogy a német kormány Ausztria-Magyar-országot Szerbiával szemben nem támogathatja. Ma megjelent a kor-mány hivatalos válasza, amelyben alaptalannak mondja ezt a hireszte-lést. Feltétlenül számíthat a mon-archia — ugymond — Németor-szág támogatására s a német kor-mány teljesen magáénak vallja a monarchia balkáni politikáját.

A szerb konfliktus a delegációban.

A magyar delegáció ülése.

A magyar delegáció tegnap teljes ülést tartott. A parlament épületét csendőrök és rendőrök vették körül.

Gróf Zichy Ágost nyitotta meg a dele-gáció plenáris ülését. A kormány részéről Lukács László van az ülésen.

Nagy Ferenc delegátus interpellációt jelentett be a külügyminiszterhez Pro-hászka prizrendi konzul ügyében. Az interpellációra a napirend letárgyalása után tér-nék át.

Titkos szavazással az egyeztető hetes albizottság tagjaivá választották Hegedüs Lorántot, báró Láng Lajost, Nyegre Lászlót, Miklós Ödönt, Molnár Viktort, Papp Gézát és Nagy Ferencet. Azután a zárszámadási bizottság jelentését tárgyalták. Az előadói jelentést Miklós Ödön terjesztette be.

Prohászka ügyében Nagy Ferenc interpellált. Az interpelláció szövege így hangzik: Tekintettel azon nyugtalanító hírekre, melyek a prizrendi osztrákmagyar konzulról elterjedtek, bátor vagyok a külügyminiszter urhoz a következő interpellációt intézni:

1. Van-e a külügyminiszter urnak hi-vatalos tudomása a prizrendi konzul ellen állítólag elkövetett támadásokról és a neve-zett konzul tényleges helyzetéről?

2. Mit szándékozik tenni a külügymi-niszter ur, hogy az ügy teljesen tisztáztassék és a netalán elkövetett sérelem haladéktalanul orvosoltassék?

Gróf Wickenburg Márk osztályfőnök azonnal válaszolt a következőkben:

Tény az — ugymond — hogy össze-köttetésünk a prizrendi konzullal bizonyos idő óta szünetel. A külügyminiszter ur már tegnapi beszédében utalt arra, hogy a bel-grádi kormánynál lépések tétettek az iránt, hogy a belgrádi kormány ne támasszon ne-hézséget az ellen, hogy egy tisztviselőnk leutazzék Prizrendre és a konzullal közvet-len összeköttetést létesítsen. A ma reggel érkezett híreink szerint a belgrádi kormány hozzájárult ahhoz, hogy a közvetlen össze-köttetés helyreállíttassék. Evégből ma dél-után Belgrádból a császári és királyi konzu-látus egyik tisztviselője Prizrendre utazik. Ennyit van szerencsém kijelenteni az interpellációra.

Ezzel az ülés véget ért.

Andrássy Aradon. Az aradi ellen-zékiek Tisza István beszámolójára azzal akarnak felelni, hogy meghívják és válasz-adásra kérik fel Andrássy Gyula grófot. Mint a Magyar Kurir tudósítója jelenti, az aradi függetlenségi párt értekezletet tartott, hogy Tisza István gróf beszámolójára vála-szul nagy népgyűlést rendez, melynek kere-tében Andrássy Gyula gróf fog válaszolni Arad város képviselőjének beszámoló beszé-dére. Ezen az értekezleten elhatározták azt is, hogy a népgyűlésre a szövetkezett ellen-zéki pártok vezéreit és összes tagjait meg fogják hívni. Andrássy Gyula grófnak a meghívót még az értekezleten adták fel.

A jövő nyári menetrend.

A kamara véleménye.

Mint már többször megirtuk, jövő évi május 1-én a m. államvasutak Nagyváradot érintő vonalain nagyobb menetrendválto-zások lesznek. Nevezetesen egy új gyors-vonatpár lesz beállítva Nagyvárad és Bu-dapest között, amely azt célozza, hogy Nagyváradról Budapestet egy nap alatt ak-ként lehessen megjárni, hogy a nappal nagy részét a fővárosban tölthessék.

Tervbe van véve azonkívül a nagyvárad-fiumei közvetlen összeköttetés, amely nem-csak Nagyváradnak, de az ország Király-hágón tuli egész részének az érdeke is.

Végül szó van arról is, hogy a vici-nális vasutakon, főleg a belényes-vaskóhi vonalon célszerű menetrendváltozásokkal ja-vítsák a forgalmat.

A jövő nyári menetrendváltozások fe-llett most tanácskoznak s a beérkezett kérel-mek és vélemények is felszínre kerülnek a tárgyalások folyamán.

A nagyvárad kereskedelmi és iparka-mara elnöki tanácsa pár nappal ezelőtt fog-lalkozott a kérdéssel s Incze Lipót mérnök közbejöttével egybefoglalta azokat a kivá-nalmakat, amelyek teljesítésétől reméli és várja, hogy Nagyvárad és a kamarai kerület vasuti forgalma előnyösebbé vál-nék a kö-zönség részére.

A kamara elnöksége az alábbi terje-delmes átiratban juttatta véleményét a m. államvasutak igazgatóságához s az átiratot másolatban megküldötte a kereskedelmi mi-niszterhez is, kérve annak támogatását, va-lamint Nagyvárad városának is, hogy azt hasonszemlével átirattal pártolja.

A kereskedelmi kamara átirata a kö-vetkező:

Tekintetes Igazgatóság!

A jövő évi május hó 1-ével életbelépő nyári menetrend egybeállítására alkalmából, kellő időben kamarai kerületünket illetőleg a következő óhajtatásunkat és kérelmünket jut-tatjuk a tekintetes igazgatóság elé, kérvén azoknak megvalósítását.

Mindenekelőtt örömmel szegezzük le a tekintetes igazgatóság, illetve a Nagyméltó-ságu Miniszteriumnak azt az elhatározását, melynek értelmében a Budapesttel való sze-mélyforgalmunk sűrűségének méltánylása-képen egy új gyorsvonatpár beállítása már a jövő év május hó 1-ével biztosan re-mélhető.

Ezen új gyorsvonatpár, mely iránt már ismételt fordultunk kérelemmel a Nagy-méltóságú Miniszteriumhoz, csak úgy érheti el célját és felelhet meg a tényleges szük-ségletnek, ha bevezetésénél gondoskodás történik egyfelől az iránt, hogy kisebb ál-lomások, mint megállóhelyek kiküszöbölése útján a menetidő megrövidíttessék; másfelől ha a megrövidített menetidő mellett is meg-valósul, hogy a Budapestre való érkezés ideje d. e. fél 11 órán túl és Budapestről való indulás ideje d. u. 5 óránál előbbre ne essék. Ezen óhajtatásunk alig szorul indoko-lásra; önmagát magyarázza meg, ha — látsz-szerűen utalunk arra, hogy ezen gyorsvonat használatánál az az elsőrendű cél, hogy az utas egy nap alatt, dolgait kellőleg elvégezve lehetőleg minél kevesebb utazási törődéssel járhasssa meg Budapestet.

További kérelmeink illetve óhajtatásaink előterjesztésénél arra kívánjuk a fősulyt tek-tetni, hogy inkább a t. Igazgatóság rendelkezésére álló eszközöknek célszerű csoporto-sításával, mint újabb lényeges kiadást igénylő

eszközök beállításával valósulhassanak meg kívánságaink. Nagy hátrány B.-pestel való mai összeköttetésünknek az a körülmény, hogy a legutolsó vonat B.-pestről N.-várad felé este 9 óra 30 perckor, tehát oly időben indul, amely egyfelől az az napi posta egy részét már nem szállíthatja. Másfelől az utasra nézve lehetetlenné teszi, hogy a főváros kulturális és szórakoztató előnyeit, ha csak még egy napot ott tölteni nem akar, kihasználhassa.

Attól is eltekintve, hogy a menetrendnek ezen célok elérhetése végett való megváltoztatása a Budapest fő és székváros elsőrangú érdeke és hogy a menetrendek ily berendezésére minden fő és székvárosnál különös gondot fordítanak, Nagyvárad és környékének tehát kamarai kerületünknek gazdasági érdeke is, különösen a postaszállítással vonatkozásban, igényli a menetrendnek oly irányu megváltoztatását, hogy Nagyvárad felé Budapestre este 11 óra 25 perckor induló vonattal történhessék az elindulás. Ezen cél elérhető volna az által, ha a Budapestre este 11 óra 25 perckor induló 614. sz. vonattal, mely Arad felé közlekedik, egy Nagyvárad felé irányított, postát is szállító rész is indítanék, úgy hogy éjjel 2 óra 39 perckor ez a vonatrész Szolnokra érkezék. Ezidőszert Szolnoktól 3 óra 30 perckor éjjel az 522 sz. vegyesvonat indul Püspökladányba, ahova 5 óra 55 perckor éjjel érkezik; Püspökladányból pedig az 528 sz. vegyesvonat indul 5 óra 13 perckor éjjel, érkezik Nagyváradra 7 óra 17 perckor reggel.

Ha tehát az 522 sz. vonatok beszüntetésével Szolnoktól az 522 sz. vonatként idejét fél órával megelőzőleg egy közvetlen vonat indítanék Nagyvárad felé, amely a Budapestre hozott vonatrészt felvonná, akkor lehetővé válnék, hogy a Budapestre éjjel 11 órakor induló vonattal egy a személy mint a postaforgalom Nagyvárad és Erdély, illetve a Királyhágón-tuliak igényének megfelelően bonyolíthatnák le, mert egyfelől a megelőző nap teljes postáját már reggel, illetve a délelőtti órákban Nagyváradon, illetve Kolozsvárott az érdekeltek kézhez kapnák, másfelől Budapestre éjjel 11 óra 25 perckor indulva, nemcsak minden dolgát elvégezhetné az utas, hanem a színházak stb. látogatása is ily módon lehetővé válnék.

II. A Kolozsvárra nézve előálló említett előnyök természetesen akkor és úgy állhatnak elő, hogy az ez időszert Nagyváradról Kolozsvár felé reggel 7 óra 24 perckor induló vegyesvonat az említett új vonattal akár csatlakozás, akár továbbirányítás útján, kapcsolatba hozatik, amire nézve kívánatos, hogy ez az 544. sz. vonat rendes személyvonattá átminősítessék, mely esetben az már d. e. 10—11 óra között Kolozsvárra érkeznek. Ezen újítás nemcsak a fentiek következményeképpen, hanem azért is feltétlenül fontos, mert ezen 544. sz. vonattól eltekintve éjjel 2 órától d. u. 1 óráig nincsen vonatként Nagyváradról a Királyhágón-tuli kerületnek, sőt a délután Nagyváradról 1 órakor induló vonat is csak Segesvárig közlekedik. Csak természetes tehát, hogy ezen az állapoton változtatni kell. Ugyanis, míg a Brassóból reggel 6 órakor induló 603. sz. gyorsvonattal csatlakozásban van Tövisen az 505—a. sz. személyvonat, amely kapcsolatban az 505 sz. gyorsvonattal direkt nappali összeköttetést létesít Erdély felől Nagyváradra, ahova 4 óra 17 perckor érkezve, Budapestre este 9 óra 55 perckor szállítja az utasokat.

Amily helyes ez a kombiuatív összeköttetés, ép oly helytelen és érthetetlen a most említett vonat ellenvonatjaként Budapestre reggel 7 órakor induló 506. sz. vonatként közlekedtetése; mert habár a 602. sz. vonat Arad felé Brassóba este 10 óra 43 perckor érkezik, az ugyanazon időben Nagy-Várad felé induló utasok Erdély felé nem kapnak megfelelő összeköttetést azért mert Nagy-Váradon a vasút gyorsvonati minősége megszűnik s ennél fogva az utas Aradon át

Brassó felé közeledő gyorsvonatot Tövisnél el nem érhetvén, Brassóba, illetve Tövisen túl a Nagyváradról induló utasnak nincs nappali összeköttetése: pedig erre a nappali összeköttetésre Nagyváradnak feltétlenül szüksége van és igen könnyen ez által valószínűsíthető, ha a Nagyváradra déli 12 óra 6 perckor érkező gyorsvonat legalább Kolozsvárig gyorsvonati minőségben meghagyatván, a további összeköttetésekről gondoskodás történik.

III. Az alföld—fiumei összeköttetésre vonatkozólag nem a hírlapok által szellőztetett összeköttetést tartjuk helyesnek, hanem a helyett Nagyváradról az új gyorsvonatot délután 5 óra előtt tartjuk indítandónak, úgy, hogy az éjjel 11 órakor Ujdombovárra érkező 1006. sz. vonattal kapja meg Fiume felé a csatlakozást; ez az indítás azért is alkalmas, mert a Kolozsvár felől délután 4 óra után érkező gyorsvonathoz is közvetlen csatlakozást létesít. Ellenonként a Fiuméből este 7 óra 56 perckor induló vonat szolgálná legjobban a célt, mert ez Ujdombovárra reggel 6 óra 05 perckor érkezik, tehát az innen ezen idő után Nagy-Várad felé indítandó gyorsvonat könnyű szerrel beérkezhetné Nagyváradra déli 12 órakor, ahol is az utas, a fentebb kifejtett kívánság esetén, Kolozsvár felé további összeköttetést kapna.

IV. A vicinálisok menetrendjére vonatkozólag azt az általános óhajást juttatjuk kifejezésre, hogy a motoros közlekedés behozásával, a személyforgalom választassék el a teherforgalomtól és az így sűrűbbé és gyorsabbá váló személyforgalom szükséges csatlakozásokra tekintettel, állítassék be.

A vicinális vasutakra vonatkozó ezen óhajásunk keresztülvihetése mellett fényes példát szolgáltatnak az arad—csanádi vasút tapasztalatai és ettől is eltekintve, áldozathozatal útján is megvalósítandó, véleményünk szerint a helyi forgalomra oly nagy fontossággal bíró gyors vicinális közlekedés, mert régen beigazolt tény az, hogy a gyors és akadálytalan személyforgalom előmozdítja a teherforgalom fokozódásának.

Akár ezen kérelmünk teljesítésével kapcsolatban, akár anélkül, nyomtatékosan hangsúlyoznunk kell a tekintetes Igazgatóság előtt ama már többször hangoztatott kérelmünket, hogy a menetrendbe már beállított, de mindeztideig nem közlekedtetett nagyvárad—vaskóhi új vonattal való életbe léptetessék.

Ez irányu kérelmünk indokolása alól felment a multban már annyiszor előterjesztett kérelmünknek bőséges megokolása.

Nagyvárad, 1912. november hó 18.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

Dr. Moskovits József, elnök s. k. dr. Sarkadi Lajos, titkár s. k.

Joghallgatók! Ügyvédi vizsgára készülők! Ügyvédi vizsgára, alapvizsgára, szigorlatokra saját érdeklükben csakis **Dr. Kállay** jogi szemináriuma után készülnek Budapest, IX. Lónyai-utca 18 b. (Calvin-tér mellett). Telefon 125—38. Telefon 125—38.

Valódi Amerikai és Chas-sala cipők, legjobb Bor- alino és Pichler kalapok **REICHARD** áruháza cagnál szerazhetők be.

Titokzatos bűntény a Berettyó völgyén.

Exhumálnak Monospetriben.

Hetek óta titokzatos ügy foglalkoztatja a margittai csendőrséget. Az eset a legsötétebb és rejtelmesebbek közé tartozik és a hatóság közegeinek ugyancsak igénybe kell venni minden tudásukat, ha azt akarják, hogy eredményt érjenek el. Az eset a következő. Több mint egy hónappal ezelőtt történt, hogy Monospetriben éjjel kigyulladt Vorják János gazdának a háza. A lakosság nagy apparátussal kezdte meg a mentési munkálatokat.

Az emberek minden fáradozása dacára a ház leégett. Mikor a pusztulás helyét másnap megvizsgálták a megszenesedett romok között az épület kamarai részében megtalálták Vorják Jánosné holttestét. A hullán semmi gyanus jel nem mutatkozott s így a temetési engedélyt a hatóság kiadta.

A csendőrség mindazonáltal megindította a vizsgálatot az asszony szerencsétlenségének előidézése tárgyában. A kihallgatott tanuk egy része azt vallotta, hogy többször látták a tüzeset alkalmával, amint ki és be futkosott az egyes butordarabokért. Viszont a lakosság nagy része azt állította, hogy egyáltalán nem is látták az asszonyt. Ez az eset rppant gyanussá tette a dolgot.

A faluban összeszűgtek az emberek és mindenki, aki csak találkozott Varjakkal elfordult tőle. Varják gyanus volt mindenki előtt, anit nagyon előmozdított az is, hogy részeges természetű, rossz indulatu embernek ismerte mindenki. A szemébe nem merte senki sem mondani a rettenetes gyanut, de a háta mögött az egész falu őt tartotta a felesége gyilkosának.

A csendőrség serényen nyomozott, azonban oly súlyos bizonyítékokat nem talált, melyeknek alapján a letartóztatást meglehetett volna tenni. A nyílt nyomozást félbe is hagyta a csendőrség. A legsúlyosabb bizonyíték az volt, hogy a leégett ház kamarájában találták meg az asszonyt. Nagyon valószínűnek látszik, hogy Vorják, aki különben nem élt jó viszonyban a feleségével, előzőleg talán megölte a feleségét a kamarában, aztán rágyújtotta a házat. Ezt a férj természetesen tagadta.

A csendőrség, ha látszólag be is szűntette a nyomozást, azért serényen dolgozott, hogy lerántsa erről a rettenetes bűnről a leplet. Hétfőn a beszerzett bizonyítékok alapján a csendőrök megjelentek Vorják lakásán és letartóztatták a súlyos bűnnel gyanúsított embert, akit a margittai járásbíróhoz kísérték be.

A bíróság elrendelte Vorjakké exhumálását. Az exhumálás valószínűleg pénteken fog megtörténni. Ettől azonban nem lehet sokat várni, mert a hulla első sorban már feloszlanak indult, másod sorban, mert mikor rátaláltak megvolt szenesedve. A beszerzett rengeteg bizonyíték azonban valószínűleg megfogja törni Vorják konokságát és vallomásra fogja bírni.

Az eset az egész margittai járás közönségét felháborította és most mindenki erőleesen sürgeti az ügy megvilágítását, hogy a bűnös elvegye megérdemelt büntetését.

„Jöjjön fürödni!” . . .

A cinikus nevelő.

Tegnap kora reggel élénk szenzációja volt a Szent László-téri piacnak. Reggel 7 óra lehetett már s a piacon mozgalmas élet volt. A szépen kiaszfaltozott térség mellett sárga hömpölygéssel rohant a Körös vize s a hideg hullámok partmenti habzását fent a vaskorlát mögül lázas szemekkel nézte egy fiatal leány.

Senkinek nem tűnt föl, hogy milyen izgatottan viselkedik. Mindég a toronyórát nézte s közben izgatottan váltott egy-két szót a vele sétáló Nagy József 101. gyalogezredbeli káplárral.

A katoná egészen meglepődött a leány szokatlan viselkedésétől. Ő kísérte keresztül a Szent László-téren, de akkor nem idegeskedett.

A leány mindenáron a Körös partján akart sétálni. Nagy József figyelmeztette:

— Kisasszony nagyon hideg van itt.

— Én itt akarok sétálni és punktum.

Hirtelen leoldta arany karkötőjét és átadta Nagynak.

— Fogadja tőlem el ezt. Emlékül adom.

Miközben Nagy szabadkozott, azalatt a leány odaugrott a vaskorláthoz és maeskaügyességgel átvette magát. Gunyos, éles hangon kiáltott vissza:

— Jöjjön fürödni! . . .

Nehéz, sárga plörözös kalapját leemelte a szél fejről s gyönyörű szőke haja kibomolva hullott szét. Egy pillanat s a leány elmerült a szennyes hullámokban.

A piac népe izgatottan futott össze. Örült kavardás támadt, a vaskorlát majd eltört a tolongók ostromlása alatt, de senki sem mert beleugrani a hideg hullámokba, hogy kimentse a leányt.

A rendőr mentőkért telefonált. A rendőrségen kihallgatták a katonát, aki nem tudta a nő nevét s azt mondta, hogy véletlenül jött össze vele a piacon. A mentők pedig hiába fáradtak. A víz lesodorta a leány testét s mind mostanig nem találják meg.

A titokzatos öngyilkos kilétének megállapítása végett a rendőrség megindította a nyomozást s az ügyre vonatkozólag tegnap a következő közzéadta ki:

Tegnap reggel 7 órakor a Beöthy Ödön-utca 25. sz. házból Leitner Beogoldine német kisasszony eltávozott. — A német leány Freifeld Mórinnál volt szolgálatban. Napok óta buskomornak látszott, elkeseredettségének okát azonban nem panaszkolta senkinek. A házmester előadása szerint a leány már 5 órakor eltávozott hazulról pongyolában s többek állítása szerint a leány a Körösbe ugrott volna. Még eddig nem sikerült a hulla kifogása. A rendőrkapitányi hivatal a Körösmenti községeknek távirati tudósítást küldött. A leánynak termete közepmagas, nyulánk, kék ruha volt rajta fehér pettyel, blúza pedig ugyancsak kék, fehér sávval.

„HIREK”

Dr. KÁROLY IRÉN

jogakadémiai rendes tanár.

Nemcsak a szűkebb nagyvárad, de a magyar tudományos élet tágabb köreibben is jóleső érzést vált ki az a hozzánk pozitív formában érkezett hír, hogy Ő Felsőége Károly Irén dr. premontrei tanárt a helybeli jogakadémiához a jogbölcselet és etika rendes tanárává nevezte ki.

Ez a sokoldalú férfiú a régibb premontreiek közül való, aki tudományos és társadalmi szereplése révén ma is a legnépszerűbb, legkedveltebb professzor Nagy-Váradon!

Károly Irént sem itthon, sem a fővárosban nem kell felfedezni s én csak röviden utalok az ő munkakörére:

Nagy-Váradon megteremtette a több százezer korona hasznot hozó villamos művet, mert első sorban fizikus; mint ilyen az Országos Matematikai és Fizikai Társulat alelnöke, a kolozsvári egyetemen a legújabb villamos felfedezések és találmányok habilitált magántanára; a nagyvárad premontrei főgimnáziumban 30 éve a fizika tanára, a helybeli jogakadémián pedig 22 éven át az államszámviteltant, majd az etikát adja elő, mint magántanár.

Károly Irén a premontrei rend szeretett tagja, s mint ilyen ismételtén prépost-jelöltje; büszkén tekinthet reá a rend, mint versenyen felül álló tagjára, méltán örvend Nagy-Várad társadalma, hogy ez az ember az ő javára dolgozik. Teljes őszinteséggel és elismeréssel gratulálunk mi is a város nevében a királyi kinevezéshez. Ad multos annos!

Iskola Zichy Nándor emlékére.

A magyar katolicizmus megdicsőült vezérének szelleme holta után is áldásosan működik. A csorvási Katolikus Kör és Népszövetség tagjai a nagy férfiú helyi emlékének megörökítése végett gyűjtést indítottak és abban állapodtak meg, hogy a csorvási Zichy-émlék egy új katolikus iskola legyen. Ezen új iskola elkészült. Árpád-házi szent Erzsébet napján áldotta azt meg Szirtes Antal lelkész. Ezen iskola felállításához a helyi adakozókon kívül a legnagyobb összegekkel járultak: egyházmegyénk főpásztora, gróf Széchényi Miklós, gróf Wenckheim Géza, a várad káptalan tagjai közül pedig Grócz Béla, továbbá dr. Karácsonyi János és Gabriely Lajos.

Nagy örömmünnepe volt ez a csorvási hitközségnek, most félszázaddal ezelőtt épült Csorváson az első katolikus iskola, most pedig — a nyolcadik. A régi Csorvás, mely a törökök dúlásainak esett áldozatul, már 1217-ben falu volt — és 1456-ban Hunyady János birtoka lett. Az egykor viruló, elhamvadt katolikus magyar falu 400 évvel ké-

sőbb 1856-ban kelt új életre. Azóta rohamosan fejlődik, lakosainak száma meghaladja a hateret. Ma a legszebb alföldi falu hazánkban. Szabályos négyzetekben épült. Uteái egyenesek mint a nyíl; valamennyi kettős téglajárával van ellátva. Mindkét oldalukon kitünően gondozott terebélyes fák díszlenek. Tágas terét illatos hársfák árnyékolják és nappal is kellemes fényű lámpák világítják. Ezeket az ártézi kutból kiömlő gáz táplálja. E téren emelkedik a diszes és hatalmas káth. templom is. Leányiskoláját a *Mi Asszonyunkról* nevezett szegény iskolásnővérek vezetik. Kolostoruk *Wenckheim Géza* gróf alapítványának köszöni eredetét.

* Az Urak Mária Kongregációja

ma este hat órakor tartja rendes összejövetelét; az ájtatosság előtt folyó ügyek megbeszélése.

* A prezumpatív trónörökösnek fia született.

Károly Ferenc József prezumpatív trónörökös feleségének Zita főhercegnőnek tegnap fia született. Az újszülöttnek a király lesz a keresztapja.

* Diszes esküvő.

Nagyszámu, előkelő közönség jelenlétében tegnap délután tartotta esküvőjét a várad-olaszi plébánia templomban dr. Szintay Lajos fiatal nagyvárad ügyvéd bájos arájával Schveiger Leontinnal, dr. Schveiger Ede ügyvéd leányával. Az esketési szertartást Imrik S. Zoltán plébános végezte s szép beszédet intézett az ifju párhoz. Tanúk voltak: dr. Kovács István budapesti ügyvéd és dr. Fényes Ödön nagyvárad ügyvéd. Este a menyasszony házában gazdag nászlakoma volt.

* Vásárcsarnok a Nagypiac-téren.

Az élelmiszer vásárcsarnok ügyében a lakás és élelmezési bizottság tudvalevőleg azt javasolta a városi tanácsnak, hogy a Nagypiac-téren megfelelő modern vásárcsarnokot építtessen a város s akkor a Szent László-tér felszabadul a piactól. A városi tanács tegnap délelőtt tárgyalta a javaslatot. Komlóssy József csak a hus, hal, tej, szóval a könnyen romlandó dolgok részére látja szükségét a Nagypiac-téren egy vásárcsarnoknak. Az egyéb napi piac maradjon a Szent László-téren. Rimler Károly szintén a mostani piac meghagyása mellett szól; ma már rendezve van a Szent László-tér s a vásár után 10 perc alatt tisztára lehet hozni. Csak a huscsarnokot vigyék a Nagypiac-térre. A napi piac elvitele a Szent László-térről sok akadályba ütközik és sok panaszra adna okot. Lukács Ödön a Nagypiac-téren modern, nagy áru csarnokot kíván. Bordé Ferenc csak az iparosok részére tartja szükségesnek a Nagypiac-téren áru csarnok felállítását. Gerő Armin szerint a kérdés már annyira haladt, hogy a kérdést nem lehet egyszerűen levenni a napirendről. Adják vissza a javaslatot az előadónak, hogy költségvetéssel együtt alternatív javaslatot készítsen, amelyből lássák, hogy melyik helyen előnyösebb a vásárcsarnok elhelyezése. A tanács ezen javaslatot fogadta el s Komlóssy József most újabb terveket és költségvetést készít.

* Házasság. Bacher József nagyvárad m. kir. posta- és táviráségétiszt e hó 24-én, vasárnap délután fél 4 órakor tartja esküvőjét Túróczy Ilonkával, Túróczy Gyula nagyvárad kereskedő kedves leányával.

Zongorák, pianók és harmóniumok
legszebb dabbán
vásárolhatók és bérelhetők

RUGÁN

zongora termében Szent János-utca 6. szám.

* **Az ár Mezőtelegden.** Mezőtelegdről jelenti tudósítónk, hogy a Körözs és a Koppány tegnap kiöntöttek. A folyók a község egy részét víz alá borították. A lakosság meg van rémülve. A Koppány-patak mindent elpusztított.

* **Kabátlopások.** A felső kereskedelmi iskolába ismeretlen tettes behatolt s a folyosón kiaggatott téli kabátok közül **Goldberger Miklós** tanulóknak kabátját ellopta. A premontrei gimnásiumból **Barta Andor** téli kabátját a második emeleten levő osztályból, míg a tanulók tornaórán voltak ismeretlen tettes ellopta.

* **Eltörte a lábát a hordó.** Nagy Antal kéményseprősegéd folyó hó 16-án a csökmői uton találkozott ugyancsak Csökmőre igyekvő **Gertman** Antalné szekérével, amelyen egy 200 literes hordó bor volt. Felkérőzött Nagy Antal a szekérre, hogy vinné be őt Csökmőre. Midőn ott leszállottak a szekérről, arra kérte Gertman, hogy segítene a hordót a pincébe leereszteni. A koresmából kihívtak még két fiatalembert, hogy ezek segítségével leereszék a hordót, azonban oly ügyetlenül fogták meg a hordót, hogy kiesuszott közülük és Nagy Antalnak jobb lábára gurult, s a jobb lábát térdén felül eltörte. Beszállították a biharmegyei kórházba.

* **Ki legyen a berettyóujfalui rabbi.** Berettyóujfaluban megüresedvén a rabbi hely. Ősi sokaság szerint a zsidóság egy része az elhunyt fiát **Fuchs Mórt** akarta megválasztani. Voltak azonban olyanok, akik nem sokat adtak az ősi szokásra és mindenáron **Lichtstein Lázárt** kívánták rabbinak. A választást nagy korteskedés előzte meg mindkét párt részéről. Végül is a **Lichtstein-párt** győzött. A kisebbségben maradt **Fuchs-párt** a választás ellen egyenesen a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felebbezett. A miniszter tegnap elküldte a felebbezést az alispánhoz és elrendelte a választás dolgában a vizsgálatot.

* **Elöntött falu.** A Tiszántul megírta, hogy Körözsgégyen községében nagy veszedelem fenyegeti a lakosságot, a községben keresztül folyó patak kiöntése folytán. Tegnap éjjel a víz egyre nőtt, úgy, hogy már a legvégső intézkedésekhez kellett folyamodni. A község alatt vonul el a **La Roche** és **Darvas** cég iparvasútja, melynek töltése akadályt képezett a víznek nagy területre való szétfutásában. A kulturmérnöki hivatal intézkedésére tegnap ezt a töltést átvágták, úgy, hogy a víz könnyen kifuthatott a szűk mederből. A megáradt patak a töltés átvágása folytán rohamosan apadt s így a lakosság megmenekült a nagyobb veszedelemtől. Tegnap délután már a lakosság visszament a házakba és a befolyt vizet kihordta. A kár igen nagy. A Berettyó áradásáról azt a jelentést kaptuk, hogy a folyó egyre nő. A közlekedés Vámosláz és Vedresábrány között kocsival lehetetlen, mert a víz a hidakat teljesen elöntötte.

* **Nagy tűz Mezőtelegden.** Tegnap hajnalban kigyulladt özv. **Vattay Gyuláné** istállója, melyben 4 postás ló volt. A lovakat nagynehezen sikerült kimenteni. A tüzet reggel 6 órára tudták eloltani. Nagy szerencse volt, hogy a hó esés folytán a tűz a szomszédos házakra át nem terjedhetett. Mezőtelegden tüzoltóság nincs s így az oltás igen nehezen ment. A lakosság nagyon kényszerülten működött közre az oltásnál.

* **Zichy emlékünnepe a Legényegyletben.** A Kath. Legényegylet f. hó 24-én d. u. ünnepélyt rendez gróf **Zichy Nándor** emlékére. Így akarja a nagy népbarátnak a magyar katolicizmus leghatalmasabb előharcosának emlékét ápolni és fényes példáján eselekvésre buzdulni. A tiszta jóvedelmet a belépti díjakból a nagy férfi emléket megörökítő emlékmű alap javára fogjuk adományozni. Legközelebb a műsort is fogjuk közölni.

* **A bírák köszönete.** Az Országos bírói és Ügyészi Egyesület nagyváradai osztályának választmányja dr. **Imrik Péter** kir. ítélőtáblai tanácselnök elnöklete alatt vasárnap délelőtt ülést tartott, a melyen többek között az előkészítő bizottság, az október 6-án tartott közgyűlés eredményéről tett jelentést. E kérdéssel kapcsolatban a választmány az osztály megbízásából s az elnök indítványára határozatilag kimondta, hogy hálás köszönetét tolmácsolja mindazoknak, akik a közgyűlés lefolyásának fényét, ünnepélyességét emelték, s hirlapi uton köszönetet mond dr. **Adorján Emil** ügyvéd, **Csathó Jenő** bírósági végrehajtó, **Farkas József** kertész, **Fröhlich János** hentes, **Halmi Lajos**, dr. **Karácsonyi János** kanonok, dr. **Kenéz Kálmán** főorvos, **Leszámitoló bank**, **Lukács Géza** ezredes, dr. **Molnár Imre** jogtanár, **Moskovits Mór**, Nagy-Várad város, ifj. **Popper József** kereskedő, dr. **Radu Demeter** gör. kath. püspök, gróf **Széchenyi Miklós** megyés püspök, **Sztarill Ferenc**, dr. **Wimmer Julián** irg. r. főorvos uraknak azért a szíves támogatásért, hogy díszes fogatjaikat a közgyűlés idejére átengedték, s köszönetét fejezi ki a sajtónak önzetlen, jó indulatú támogatásáért és azért az eredményes működéséért, hogy a társadalom rokonérzését a bírói egyesület törekvéseihez megnyerni igyekezett.

* **A napszamosok adója.** Nagy-Várad város tanácsa tegnapi ülésén foglalkozott az új adótörvényekkel, amelyek bizony nem valami előnyösnek mutatkoznak a városokra nézve. A kereseti adóról szóló 1909. évi XIX. t.-c. 58. §-a szerint ugyanis a 800 koronánál kisebb jövedelmek állami adómentesek, de az állami adóösszeg azonban megállapítandó, mert a községi pótdó és egyéb pótdó kirovandó ezután is, de kisebb százalékban, mint eddig. Ellenben a folyton emelkedő jövedelmi adók után a városi adó nem vethető ki. A törvény, illetve novella szerint a napszamosok nem fizetnek állami adót, de a városi adó kivethető rájuk, ez esetben azonban az átlagos napszámért meg kell állapítani s szabályrendelet készítenő. **Lukács Ödön** tanácsnok azt javasolta, hogy Nagy-Várad város ne vegye igénybe a törvény engedélyét s ne vegye városi pótdó alá a napszamosokat, mert attól semmi pénzügyi eredményt nem vár, de igen nagy és sok munkát adna a városi adóhivatalnak. A behajtás ugy is eredménytelen lenne. A tanács erre az álláspontra helyezkedett s a törvényhatóság elé oly irányú javaslatot terjeszt, hogy a napszamosoknak városi adóval leendő megterhelésének jogát nem veszi igénybe.

* **Sikertelen nyomozás.** A nagyürögdi országúton történt cigányrablás ügyében a rendőrség és csendőrség, mindeddig teljes sikertelenséggel nyomozott. A nyomozás eddig semmi újabb momentumot nem derített ki s valószínűleg elszalasztják a rabló cigányokat.

x **Karaguly E.** úri szabó-üzletét november hó 1-től **Rimanóczy-utca**, **Guttmann-házba** helyezi át.

* **A béli főszolgabíró fegyelmi ügye.** Baraayi Menyhért járási számvevő tudvalevőleg feljelentést adott be Ertsey Géza béli főszolgabíró ellen. A súlyos vádpontokat tartalmazó feljelentés dolgában szükségessé vált a tanuknak a helyszínen leendő kihallgatása. A helyszíni tárgyalásra az alispán megbízottja Bélbe utazott és megkezdte a kihallgatásokat. A kihallgatások még nem nyertek befejezést s így csak decemberben lehet rá kilátás, hogy némi világosság derüljön a fegyelmi ügyre.

Vadász urak figyeim-be. A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhívom a nagyérdemű vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését nálam eszközölje. Oriási választékok talál itt a legelőkelőbb gyárműnyu fegyverekből, a legjobb töltények egy külföldi mint belföldi lőporral készületek a legpontosabban készítve s ajánlom fegyverjavító műhelyemet, hol szakszerűen, gyorsan és pontosan eszközölök minden nemű fegyverjavítást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe mert azok tönkreteszik és később többbe fog kerülni annak hejreállítására. M. kir. lőporáruda Telefon 269. Tanoncok felvétetnek. **Ladányi József** puskaműves, fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

x **TUZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszet házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasutná.

☛ **A „Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.” sertéshizlaldájában (Őssi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók.** ☛

x **Ungváry Gergely** könyv- és papírkereskedése Nagyvárad, **Rákóczi-ut** (Orsolyazárda). Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, szépirodalmi és ifjúági könyvekben, valamint legújabb művészeti lapokban.

KOSSUTH-U. 2. sz. ház emeletén két szoba s mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **EGY HÁZ** Szaniszló-utcán pénz nélkül megvehető. Cum megüldható a kiadóhivatásban.

x **Kossuth-utca 6. sz. ház** emeletén a Körözs felőli oldalon modern három szobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Szent László nyomdában 14-15 éves irni-olvasni tudó leány** kijárónak felvétetik.

x **A Rose nyelviskola felvételi irodája.** A Rose-nyelviskola folyó évi november hó elseje óta felvételi irodát tart fenn **Rákóczi-út 3. sz.** alatt, a hol az érdeklődő közönségnek az iskolára vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgálnak. A nyelviskola tanfolyamára bármely órán be lehet iratkozni.

x **Egy 5 szobás lakás Rákóczi-út 32., Gerő-házban, 1913. május 1-re kiadó.**

Fényképező gépek

mindenféle kellékekkel.

Lorgnettek, hő- és láztermők legnagyobb választékban. Javítások elvállaltatnak

PETRY ÁRPÁD

órák- és látszerész

Nagyvárad, Rákóczi-út 9.

Tarsoly és Risztó mellett a Rimanóczy palotával szemben

Telephon (vidékre is) 181 sz.

x Női chevreaux v. box cipő 7 kor.,
férfi box cipő 8 kor., chevreaux 9 kor., fiu
box cipő 7 kor. 35-39 számig finom női fél
cipő 5 kor., nyú szőr kalap 5 kor. állandó parti
vételek Feketénél Elite-kávéház mellett. Calos-
nik nagyon olcsó árban.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Csütörtök d. u.: Aranyember, ifjúsági
előadás, este: A napraforgós hölgy.
Péntek: Limonádé ezredes.
Szombat: Koldusdiák.
Vasárnap d. u.: Asszonyfaló, este: Ten-
gerész Kató, (új operett.)

A mai két előadás. Az ifjúság régi
óhajtatását teljesítette Erdélyi Miklós igaz-
gató, mikor Jókai Mór klasszikus, örökszép
színművét, az „Aranyembert“ eleveníti fel a
ma délutáni ifjúsági előadás keretében. A
társulat legkiválóbb művészei játszik a fő-
szerepeket és így az értékes előadásnak a
tanulóifjúságon kívül is bizonyára nagy kö-
zönsége lesz. — Este gróf Vojnovich érde-
kes és nagyszerű „Napraforgós hölgy“-ének
előadását ismétlik meg.

Limonádé ezredes. A mult hét
slágerje volt ez a dallamos zenéjű vidám
librettóju operett, melynek előadását holnap
pénteken ismétlik meg. A nagyhatású sze-
repeket ezuttal is Görög Olga, Horváth
Mici, Megyaszi, Binder és Leővey játszik.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

Váltóhamisító cipész. Ilyés Sán-
dor volt nagyváradai cipész három bűrkere-
kedő cégtől nagy mennyiségű árut vásárolt.
Több ezer korona értékű áruért fedezeti vál-
tókkal fizetett és a váltókra ráhamisította
anyósának, özv. Milibák Józsefnének a ne-
vét. A váltókat eleinte rendesen fizette, de
azután a Bleyer és Salgó cégnek adott fede-
zeti váltóval adós maradt. A váltót megóva-
tolták és ekkor kiderült, hogy özv. Milibák
Józsefné nevét a cipész hamisította a váltóra.
A nagyváradai királyi törvényszék büntető
bírósa Ember Géza elnöke alatt tár-
gyalta az ügyet és Ilyés Sándort 7 havi
börtönre ítélte. Az elítélt felebbezett.

NYILTÉR

Dr. Bock Ármin

szemorvos

Zöldfa-u. 3. sz. alá költözött
és rendelését megkezdte.

Dr. Kaczián Kálmán

ügyvédi irodáját

Uri-utca 15. szám alatt

(főpostával szemben)

megnyitotta.

EGYESÜLETEK

**Uj alapító tag a Kath. Legény-
egyletben.** Hágen Ferenc székelyhídi
plébános 50 koronával belépett alapító tag-
nak a Kath. Legényegyletbe, — melynek egy
évig igazgatója volt.

TÁVIRATOK

Elpusztult hajógyár.

Budapest, nov. 26.

(Saj. tud.) Ma délután fél 3 óra-
kor kigyuladt a budai hajógyár öntő
helyisége és teljesen leégett.

Tűz a hangár városban.

Budapest, nov. 20.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután
6 órakor a rákosi repülőtéren ki-
gyuladt a 14-es számú hangár, a
melyben Vallym aviatikus gépe volt.
A tűz áterjedt a 13-as hangárra is.
A hangárok és a bent lévő gépek
elpusztultak.

Egy fellázadt matróz rémtette.

Páris, nov. 20.

(Saját tudósítónktól.) Rochefort
városban Dragone nevű matróz a
fogházban fellázadt és a börtönőrre
vetette magát. A börtönőr kezéből
kicsavarta a revolvért, majd egy
készel átvágta az őt nyakát. Az őt
segítségére sietett a felesége, a
kire szintén rávetette magát a mat-
róz és elvágta a nyakát. Ezután egy
baltát kapott fel a vérengző és az-
zal hadakozva a börtönőrök közül
többet leütött. A dühöngő ember
megfékezésére Berneim nevű had-
nagy ment ki, akit azonban a mat-
róz lelőtt. Végül csendőrök és rend-
őrök vonultak ki és sortűzzel árta-
matlanná tették a matrózt.

**Bulgária és Románia tár-
gyalnak.**

Szófia, nov. 20.

Ma kezdték meg a bolgár és
román követek tárgyalásait Bu-
karestben. Románia főleg határ
kiigazítást kíván, amelynek jogos-
ságát Ausztria Magyarország is el-
ismeri (?)

Holt ponton.

Berlin, nov. 20.

Hartwig porosz nagykövet úgy nyilatko-
zott, hogy a szerb s osztrák-magyar kon-
fliktus holt pontra jutott. A helyzetet csak
úgy lehet megoldani, hogyha mind két fél
enged.

Biztat a béke.

Konstantinápoly, nov. 20.

A bolgár kormány a porta javaslatát
elfogadta és utasította meghatalmazottját,
hogy a török főparancsnokkal tartson ta-
nácskozást. Ezen a fegyverszünet végleges
feltételeit s aztán a béke pontjait fogják
megállapítani.

Drinápoly éhinség előtt.

Szófia, nov. 20.

A törökök kísérlete, hogy a dri-
nápolyi bolgár blokádot áttörjék,
meghiúsult. Drinápoly helyzete vál-
ságos. Már csak minden harmadik
napon kap egy ember egy ke-
nyeret.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb
felfogására lanya.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktözsde.

**Magyar Általános Hitelbank nagyváradai
fiókjának távirati jelentése.**

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Osztrák hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	— — —	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	— — —	531.—
Közuti vasut	— — —	651.—
Városi villamos	— — —	373.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	713.—
Rimamurányi	— — —	689.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Oltott mész

Bükkfa parkett, cementáru,
cserép, fedéllemez, gipsz, nád,
csatornázás, aszfaltozás stb.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Francia tűzhelyek!

egyedüli gyártója:

Vajnovszky József

épület- és mülakatos mester
Nagyvárad, Sztaroveszky-u. 27. sz. alatt
Telefon 11-37. Telefon 11-37.

Meg van!! az asszonyok öröme!

Nem kell többé mérgetődni, csekély tüzelővel gyorsan lehet sütni és főzni. régi **tűzhelyeket** (sparhelt) át lehet olcsó pénzért alakítani. Háztulajdonosok, mérnök és építész urknak aranykedvű.

Továbbá minden néven nevezendő lakatos munkák jutányos árban. Meghívás esetén házhoz jövök. Vidéki levelekre válaszolok.

Autó (automobil) tulajdonosok szives figyelmébe.

PNEUMATIK, köpeny és tömlő, vulkanizáló műhely!
TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker. Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbízás naponként azonnal el lesz intézve. Javítások jutányos árban. Használt gumik a legmagasabb árban megvételnek.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégebb és legmegbízhatóbb toronyóra

készítő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. **Villanyerő berendezés.**

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küld.

Vajnovszky FERENC

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

!! Meglepő újdonság!! Facimbalom

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A Facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabokból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva.

Ára verőkkel, tokkal és mesés ajándékkal csak 6 korona
Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY“

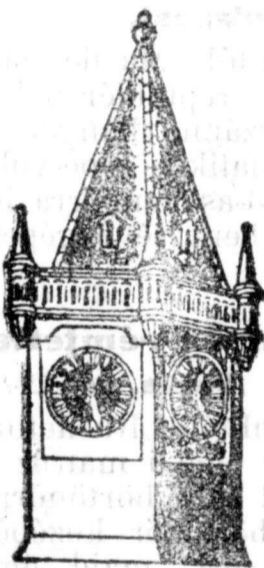
országzserje elismert elsőrendű hangszerárúházaiban
Budapest, József-körut 15.

Fényképek és árjegyzék ingyen. — OVAS: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétköznapi egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekekkel. Olcsó árak.

TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.

Villanyerő berendezés.

Árjegyzék kívánatra. Saját ház.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

műasztalos

Szacsavay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nivasra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

Haninacs meglegedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Fey Rezső

műbádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 22. szám.
TELEFON 532. TELEFON 532.

Készít udvari tagymentes **closetteket vízöblítéssel.** Angol-closett berendezést, víztartány vagy önzáró closett csapokkal való öblítéssel. Mindennemű épület- és díszbádogos munkát. Villanyerő gépekkel berendezve.

Szalonna, prima, pörkölt, nehéz áru legjutányosabban kapható. Mindennemű termények vétele és eladása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társ. áruosztály.

Telek-utca 3-ik szám, Telefon 172.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.

Mokos Sándor.

VASUTI MENETREND.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

ODA — VISSZA.		Tvsz.		Sz. v.		Gy. v.		Tvsz.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.	
Ind.	Budapest k. p. u.	Erk.	5 20	7 20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erk.	Bppest ny. p. u.	Ind.	7 30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Szolnok	—	10 17	3 34	5 26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Püspökladány	—	5 06	12 54	3 37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Báránd	—	4 50	12 42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Sáp	—	4 28	12 28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Berettyóújfalva	—	3 58	12 05	3 00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Mezőpeterd	—	3 35	11 51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Biharkeresztes	—	3 20	11 39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Artánd	—	2 47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Bors	—	2 37	11 26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Biharpüspöki	—	2 27	11 18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Nagyvárad	—	2 15	11 09	2 16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ind.	Nagyvárad	Erk.	6 30	10 34	1 52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Várad-Velence	—	6 22	10 27	1 38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Fugyivásárhely	—	6 06	10 18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Mezőszakadát	—	5 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Mezőtelegd	—	5 40	10 00	1 25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Mezőtelki	—	5 26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Czéczeke	—	5 19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Elesd	—	5 12	9 44	1 12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Elesd megálló	—	5 04	9 38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Rikost	—	4 34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Rév	—	4 45	9 25	12 58	5 41	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Rév megálló	—	4 34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Zichy barlang	—	4 28	9 16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Vársonkolyos	—	4 22	9 13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Barátka	—	4 09	9 04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Jádvölgy	—	4 00	8 56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Királyhágó	—	3 50	8 48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Feketető	—	3 38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Csucsá	—	3 30	8 38	12 14	3 57	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erk.	Kolozsvár	Ind.	12 00	6 19	10 31	11 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Püspökladány—Debreczen—Szatmár.

ODA — VISSZA.		Tvsz.		Sz. v.		Gy. v.	
Ind.	Püspökladány	Erk.	9 00	7 30	—	—	—
—	Kaba	—	8 41	7 24	—	—	—
—	Hajdusoboszló	—	8 31	7 14	—	—	—
—	Debreczen	—	8 18	7 04	—	—	—
—	Ermihályfalva	—	8 04	6 52	—	—	—
—	Nagykároly	—	7 19	6 18	—	—	—
—	Szatmár-Németi	—	7 07	6 02	—	—	—
—	—	—	6 57	5 56	—	—	—
—	—	—	6 34	5 43	—	—	—
—	—	—	6 25	5 35	—	—	—
—	—	—	6 16	5 27	—	—	—
—	—	—	6 06	5 18	—	—	—
—	—	—	5 44	4 57	—	—	—
—	—	—	5 31	4 38	—	—	—
—	—	—	5 02	4 17	—	—	—
—	—	—	4 57	4 07	—	—	—
—	—	—	4 40	3 57	—	—	—

Nagyvárad—Vaskóh—Körösbarafalva.

Vesztő—Kötegyán—Pusztahollód.

ODA — VISSZA.		Tvsz.		Sz. v.		Gy. v.	
Ind.	Nagyvárad	Erk.	9 49	7 07	—	—	—
—	Várad-Velence	—	9 38	6 57	—	—	—
—	Rontó	—	9 24	6 45	—	—	—
—	Félicsföld	—	9 17	6 37	—	—	—
—	Kardó	—	9 03	6 25	—	—	—
—	Nyárló	—	8 87	5 59	—	—	—
—	Magyargyepes	—	8 25	5 46	—	—	—
—	Tasádfő	—	8 09	5 31	—	—	—
—	Drágcséke	—	7 55	5 18	—	—	—
—	Magyarcseke	—	7 35	4 59	—	—	—
—	Dusafalva	—	7 22	4 45	—	—	—
—	Szombatság-Venterrogoz	—	6 56	4 05	—	—	—
—	Pusztahollód	—	6 46	3 51	—	—	—
—	Gyan a	—	6 23	3 37	—	—	—
—	Fekete-Kápolna	—	6 14	3 29	—	—	—
—	Sólyom	—	6 00	3 14	—	—	—
—	Belényesörvényes	—	5 58	3 05	—	—	—
—	Borz	—	5 43	2 54	—	—	—
—	Belényesujlak	—	5 31	2 44	—	—	—
—	Belényesokolyos	—	5 22	2 32	—	—	—
—	Váosfenes	—	5 11	2 19	—	—	—
—	Belényes	—	5 01	2 08	—	—	—
—	Dragánfalva	—	4 42	1 48	—	—	—
—	Kisszedres	—	4 31	1 31	—	—	—
—	Rény	—	4 19	1 18	—	—	—
—	Biharlonka-Rézbánya	—	4 05	1 03	—	—	—
Erk.	Vaskóh-Körösbarafalva	Ind.	3 58	12 50	—	—	—

Szombatság—Venterrogoz—Bihardobrosd.

ODA — VISSZA.		Tvsz.		Sz. v.		Gy. v.	
Ind.	Szombatság-Venterrogoz	Erk.	7 06	7 50	—	—	—
—	Nánhegyes	—	7 05	7 38	—	—	—
—	Bihardobrosd	—	7 45	8 28	—	—	—

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Nagyvárad—Gyoma.

ODA — VISSZA.		Tvsz.		Sz. v.		Gy. v.	
Ind.	Nagyvárad	Erk.	8 28	9 40	12 01	3 10	4 00
—	Óssipuszta	—	8 14	9 29	11 48	2 57	3 49
—	Váradless	—	7 54	9 12	11 29	2 35	3 33
—	Gyapju	—	7 40	—	11 14	2 20	3 22
—	Cséffa	—	7 30	8 54	11 03	2 10	3 15
—	Püspökradvány	—	7 17	—	10 38	1 47	—
—	Madarász	—	7 07	—	10 30	1 40	—
—	Nagyszalonta	—	7 02	8 31	10 22	1 38	2 57
—	Pusztabarmód	—	6 25	—	10 05	1 16	—
—	Kötegyán	—	6 11	7 54	9 52	1 04	2 33
—	Sarkad	—	5 54	7 41	9 29	12 44	2 22
—	József szanat.	—	5 40	—	9 15	12 30	2 12
—	Gyulai városerdő	—	5 26	7 26	9 10	12 25	2 09
—	Gyula	—	5 25	7 18	8 56	12 14	2 01
—	Biczere	—	5 05	7 06	8 36	11 58	—
—	Békéscsaba	—	4 50	6 56	8 18	11 43	—
—	Arad	—	4 39	6 09	—	—	—
—	Szeged-Rókus	—	4 22	3 30	—	—	—

Székelyhíd—Margitta—Szilágysomlyó.

Nagyvárad—Ermihályfalva.

Debreczen—Nagyvárad.

ODA — VISSZA.		Tvsz.		Sz. v.		Gy. v.	
Ind.	Székelyhíd	Erk.	6 39	2 06	5 51	7 18	12 18
—	Kiskereki-A.-vására	—	6 21	1 48	5 32	7 31	12 44
—	Apátkeresztur	—	6 01	1 28	5 10	7 55	1 03
—	Vedresábrány	—	5 44	1 14	4 47	8 22	1 26
—	Monospetri	—	5 34	1 04	4 36	8 36	1 39
—	Margitta	—	5 21	12 55	4 25	8 56	1 53
—	Érőbrány	—	4 57	12 34	3 44	9 09	2 05
—	Széltálló	—	4 48	12 25	3 34	9 36	2 24
—	Szoldobágy	—	4 39	12 17	3 24	9 50	2 44
—	Bályok	—	4 27	12 05	3 11	10 14	2 58
—	Berettyószéplak	—	4 15	11 53	2 58	10 50	3 12
—	Márkaszek	—	4 03	11 29	2 31	—	—
—	Ipp-Zoványfürdő	—	3 41	11 21	2 21	—	—
—	Szilágysomlyó	—	3 29	11 56	2 08	—	—
—	Szilágysomlyó	—	3 01	10 45	1 34	—	—

Saránd—Nagyléta—Vértess.

ODA — VISSZA.		Tvsz.		Sz. v.		Gy. v.	
Ind.	Saránd	Erk.	4 35	6 49	12 40	5 53	—
—	Hajdubagos	—	4 21	6 40	12 32	5 44	—
—	Hosszupályi	—	4 13	6 27	12 19	5 31	—
—	Monostorpályi	—	4 02	6 16	12 08	5 20	—
—	Nagyléta-Vértess	—	3 45	5 58	11 50	5 02	—

Az idő közép- európai idő szerint. A vastag számok gyorsvonatot jelentenek. Az este 600 órától reggeli 5:30-ig terjedő idő a percek aláhúzásával van jelezve. Gy.v. = gyorsvonat. Sz.v. = személyvonat. Mv. = motorvonat. Vv. = vegyesvonat. Tvsz. = tehervonat személyszállítással. † — a vonat feltételeesen megáll.

28210—1912. sz.

Hirdetmény.

A véderőről szóló 1912. évi XXX. t. cz. 37. §-ának 3-ik pontja értelmében az évi ujonezsűkséglet fedezése után fennmaradó ujonezok békeidején mint főlös számuk a póttartalékba helyeztetnek át.

A főlös számuk kiválasztását első sorban a család fentartás, azután a mezőgazdaság vagy más kereset vagy a hivatásszerű polgári kiképzés szempontjából a méltánylásra való érdemesség foka szerint vegyes bizottságok fogatosítják, melyeknek szervezetét és működését a 65 000 912. H. M. számú honvédelmi miniszteri körrendelet 17. fejezete szabályozza.

Ezen körrendelet értelmében azok a hadkötelesek és hozzátartozók, akik igényt támasztanak a főlös számuként való kiválasztásra, tartoztak erre vonatkozó kérvényeiket legkésőbb az 1912. évi ok-

tóber hó 31 ig az illetékesi járási tisztviselőnél benyújtani, ki a kérvényeket a szükséges vizsgálatokkal kiegészítve 1912. évi november hó 15-ig a vegyes bizottság elé tartozott terjeszteni. A vegyes bizottság működésének határidejét a honvédelmi miniszteri körrendelet meghatározott napra nem szorította, hanem akként szabályozta, hogy a főlös számuk kiválasztása legkésőbb 1912. évi december 15 ig biztosan befejeztessék.

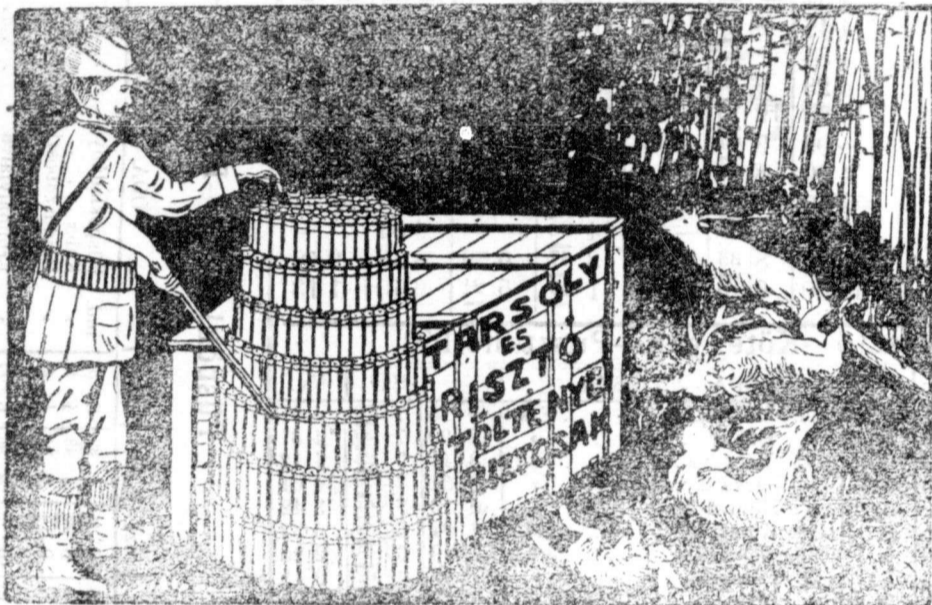
A m. kir. honvédelmi miniszter ur legújabb kiadott — 1912. évi november 15 én kelt 124121. számú rendeletében közli, hogy azon körülményre való tekintettel, hogy a fősorozás az idén csak októberben volt befejezhető, a cs. és kir. hadügyminiszter urral egyetértőleg a főlösszámú gyanánt leendő kiválasztásra irányuló kérvények benyújtására az 1912. évi október 31-ében — megszüntetve legvégső határidőnek oly formán leendő meghosszabbítását határozta el, hogy ezen kérvények a most említett határidőn túl, — egészen a főlös számuk

kiválasztására szervezett vegyes bizottságok működésének a megkezdéséig az illetékes járási tisztviselőknél, a kik a kérvények azonnali elbírálására és továbbítására köte ezetnek, benyújthatók lesznek.

Mint hogy a főlösszámuk kiválasztására Nagyváradon szervezett vegyes bizottság működését 1912. évi december hó 5. napján kezdi meg, a Nagyváradon illetékesi bíró s a főlösszámuként való kiválasztásra igényt tartó hadköteleseket, illetve hozzátartozóikat ezen körülményről azzal a figyelmeztetéssel értesitem, hogy a vt. ut. I. Rész 108. és 111. §-ában előirt okmányokkal felszerelt kérvényeiket legkésőbb 1912. évi december hó 4. napjának d. u. 5 órájáig nálam (Városháza II. em. 30. ajtó) nyujtsák be, hol egyttal a szükséges felvilágosításokat is megkapják.

Nagyvárad, 1912. november 18.

Eleméry Ferenc,
katonai tanácsnok.

M. kir. lőpor-árúda**Vadászfegyverek****Revolverek****Vadászati felszerelések****Eredeti Vallerdorfi töltények****TARSOLY és RISZTÓ**

különlegességek vashereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

Telefon 390.

Telefon 245. sz.

Telefon 245. sz.

Kalenda János

cégnél

Nagyváradon

a Szent László-teren

legjutányosabban beszerezhetők mindennemű

Varrógépek**Gramofonok**
Kerékpárok**Vadászfegyverek**és vadászati kellékek óriási választékban; ugyszintén **utazási cikkek**ből is nagy választék található.

Fenti árucikkek előnyös részletfizetésre is kaphatók.

Carbid olcsó napi árban.

Varrógépek, gramofonok olcsón javíttatnak.

